

»Ko bi bilo več prostora...«

Tovarna čokolade »Imperial« pri Vidmu-Krškem je — kakor smo že poročali — začela februarja letos izdelovati napolitanske delejajo jih več vrst: sadne, moccas, kekec in mignon. Dnevna proizvodnja, ki znaša 300 kg, je zdaleč ne zadovoljila potreb oziroma povraševanja odjemalcev. Posebno veliko zanimanje za »Imperialove« napolitanske kažejo odjemalci iz Srbije pa tudi od drugod. Za povečanje proizvodnje potrebuje tovarna predvsem nove, večje prostore, ker v sedanjih proizvodnjah ne morejo povečati. V kratkem bo dobilo podjetje iz

Tudi pozimi: paradižniki in kumarice iz Čateških Toplic

Pri Čateških Toplicah so že začeli pripravljana dela za gradnjo rastlinjaka, ki bo obsegal 1 ha. Investitor je KZ Brežice. Ima zemljišča bodo prekrili s stekleno streho in ogrevali s termalno vodo iz Čateških Toplic ter na njem gojijo zgodnjo povrtnino, predvsem paradižnike, kumarice in nekaj cvetja. Gretje s termalno vodo bo omogočilo proizvodnjo vrtin v našem okraju in eden izmed redkih v Sloveniji.

Zase prodajal celotnega materiala, last kolektiva

V kratkem se bodo zagovarjali pred novomeškim okrožnim sodiščem Vinko Poljevič, stojni klijančar in podstojec za popravljanje voz v Dobovi, Ivan Topol, krovnostrugar v zagrebčki tovarni Utensilia, Franjo Širanovič, čevljar v tovarni Tvorbar v Zagrebju, Ivan Zalokar, elektromontér pri gradbenem podjetju v Zaprešiču in Velike Jurče, mehanik iz Laduha pri Zagrebu. Polovit se bo zagovarjal, ker je vzel v podjetju za popravilo voz v Dobovi včetve kovinskih predmetov — bronzo, belo kovino, bakfer, melenino in druge) v skupini vrednosti nad milijon dinarjev in jih prodaja s pomočjo štirih podjetij odpad v Izrael. Za prodano blago so iztrili okoli 250 ton dinarjev.

Zanimivo je, da krajše v podjetju niso opazili, pač pa so jih opozorili prebivalci oziroma organi izven podjetja. Tu primer ni edini te vrste v okraju in kaže, da

NAROCITE SI DOLENJSKI LISTI

TEDENSKI NOTRANJE POLITIČNI PREGLED

Pretekli tened je bil popolnjen s pomembnimi dogodki, v katerih so se zrealili spet novi dosežki pri materialni krepljivosti družbe in razvoju novih odnosov. Tovariš Tito je potoval po Srbiji in govoril na velikih zborovanjih v Kruševcu in Boru. Zvezni izvršni svet je na svoji seji pred tednom sprejel načrt zakona o zavarovalnih zavodih in njihovem združevanju, načrt zakona o podjetjih za ceste, odlok o finansiranju televizije in še več drugih predpisov. V tem tednu se je sestal tudi odbor Zvezne ljudske skupščine za družbeno nadzorstvo. Kronska dogodkov v minulem tednu pa je bilo zasedanje Zvezne ljudske skupščine, na katerem je bilo sprejetih nekaj zakonov in ukrepov, pomembnih za nadaljnji uspešen razvoj naše socialistične skupnosti.

Tovariš Tito je na zborovanjih v Kruševcu in Boru pojasnil pomen pripravljene konference na sestank šefov neangažiranih držav. Govoril je o velikem napredku, ki ga je Jugoslavija dosegla v povojnem času. Tako je med drugim omenil, da se je povečala industrijska proizvodnja za 4,5-krat. Posebej se je zaustavil tudi pri težavah, ki spremlijo uspešno

Čedalje bolj razvejan sistem samoupravljanja

Izvajanje novega gospodarskega sistema. Pri tem je naglasil, da posamezniki, gospodarske organizacije in komune in težnji po lastnemu napredku nikoli ne smejte pozabiti na koristi vse Jugoslovanske socialistične skupnosti.

Bor je prejšnji tened slavil dvojni praznik: obisk tovarša Tita in začetek obratovanja več novih objektov v okviru rudarsko-topličnega bazena. Tovariš Tito je posebno izročil obratovanju nove gigante in toplo čestital kolektivu Bora, ki je letos namesto 30.000 ton bakra, kakor v letu 1948, dal skupnosti 55.000 ton te dragocene kovine.

Z zakonom o zavarovalnih zavodih in njihovem združevanjem, čigar načrt je sprejel Zvezni izvršni svet, se organizacija službe izpolnili in vskladi z razvojem družbenega in gospodarskega sistema. Po načrtu zakona o podjetjih za ceste se tudi na tem teritoriju uvaja delavsko samoupravljanje in samostojno finansiranje ter zagotavlja sodelovanje politično ter teritorialno enot pri vzdrževanju, rekonstrukciji in graditvi javnih cest. Zvezni izvršni svet je na seji prejšnjih četrtih sprejel tudi odlok o finansiranju gradnje televizije. Po sprejetem programu bo izpolnjena tudi oprema televizijskih središč v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, kar nas navdaja z obeti, da bomo kmalu lahko gledali kvaliteten, tehnično dognan dejanje televizijskih spored.

Ze nekaj časa stalno zasedajo podobori odbora Zvezne ljudske skupščine za družbeno nadzorstvo, ki sistematično proučujejo vloge glede nepravilnega koriščenja družbenih sredstev, slabega gospodarjenja in drugih škodljivih pojavov. Na seji odbora pred nekaj dnevi so poudarili, da število vlog hitro naraste. V tej zvezi se je pokazala potreba po ustavnovitvi strokovnih komisij za sistematično obravnavanje posameznih primerov.

V petek se je sešla Zvezna ljudska skupščina. Sprejeta je poročilo o gibanju gospodarstva v prvih štirih mesecih letosnjega leta, ki ga je obrazložil zvezni državni sekretar za finance Nikola Minčev, in se odločila za dodatne gospodarske ukrepe, s katerimi bodo vse oblike potrošnje omejene na planse okvire. Ker smo o tem podrobno pisali v notranje-političnem pregledu v zadnji številki, naj takrat poudarimo samo eno misel — sprejeti ukrepi ne bodo rešili vsega! Potrebno je sistematično skupno prizadevanje vseh zavestnih sil, da bi čimprej odstranili negativne pojave pri izvajanjih novih gospodarskih ukrepov! Od vseh nas — ne samo od sprejetih ukrepov — je odvisno počasnejše ali hitrejše odstranjevanje prehodnih težav pri uveljavljanju novega gospodarskega sistema.

Zvezna ljudska skupščina je sprejela tudi zakona, s katerima se odpira administrativno poslovanje luk, pristanišč in letališč ter uvaja nov način poslovanja. Tako postaja sistem neposredne demokracije čedalje bolj razvejan, saj prodira tudi na takih teritorijih, da se še dolgo ne bodo mogla ostresi centralizirane, administrativne poslovanje. Decentralizacija bo prej sloj — o tem smo prepričani — zajela tudi sistem elektrogospodarstva, torej panoga, v kateri je centralizem še precej močan.

izozemstva še dva stroja. Tehnologija dozira bosta maso ter oblikovala kocke. Zaradi premajnih prostorov tehnički postopek ne teče v črti, ampak je nekajkrat presekam, vse to pa podražuje proizvodnjo. Prostora za gradnjo nove tovarne je povod dovolj, ni pa primeren vsak, ker mora biti za tovarno čokolade in napoltank predvsem dober zrak.

Tovarna ima zdaj boljši električni, ker sta ji občina in Elektro pomagala zgraditi nov transformator in napeljati čez Savo nov vod. S to gradnjo so zadovoljni tudi stanovnici hibok tovarne, ki so dobivali dobrejši želob vod. Tovarna si je uredila še vodovod.

V »Imperialu« so začeli letos plačevati po ekonomskih enotah, kar je ugodno vplivalo na porast proizvodnje. Že nagrajevanje po učinku se je obneslo, zdaj pa je proizvodnja porasla še z 25 odstotkov.

J. P.

dražja marca, nato pa bodo cene padale do junija, ko je teh vrtin na trgu več; v jeseni pa bo obratno; cene bodo najnižje v oktobru, nato pa bodo rasle do decembra. Kot vidimo, bo termalno ogrevanje omogočilo vsako leto dve leti. Ne bo odveč omeniti še to, da bo to prvi rastlinjak za proizvodnjo vrtin v našem okraju in eden izmed redkih v Sloveniji.

P.

V kratkem se bodo zagovarjali pred novomeškim okrožnim sodiščem Vinko Poljevič, stojni klijančar in podstojec za popravljanje voz v Dobovi, Ivan Topol, krovnostrugar v zagrebčki tovarni Utensilia, Franjo Širanovič, čevljar v tovarni Tvorbar v Zagrebju, Ivan Zalokar, elektromontér pri gradbenem podjetju v Zaprešiču in Velike Jurče, mehanik iz Laduha pri Zagrebu. Polovit se bo zagovarjal, ker je vzel v podjetju za popravilo voz v Dobovi včetve kovinskih predmetov — bronzo, belo kovino, bakfer, melenino in druge) v skupini vrednosti nad milijon dinarjev in jih prodaja s pomočjo štirih podjetij odpad v Izrael. Za prodano blago so iztrili okoli 250 ton dinarjev.

Zanimivo je, da krajše v podjetju niso opazili, pač pa so jih opozorili prebivalci oziroma organi izven podjetja. Tu primer ni edini te vrste v okraju in kaže, da

so nekateri podjetja še zelo slabje urejena. Organi upravljanja podjetij in uprave bodo morali na svoji materiali, izdelki in drugo vnotrješnje podjetja, ki se jim bo v nasprotnem lahko zgodilo, da bo dostal brez materiala, brez izdelkov, in seveda tudi brez plati.

P.

Viktor Kravcar je 6. februarja kupoval v Trebnjem živino za KZ Trebnje. Med drugimi je prigrala kravo tudi Rozalija Florjančič iz Dolnje Dobrave.

Ni imela časa, je prosila

odkupovalca Kravcarja, naj kravo spréjme kar daj, kasneje, ko bo ugnili, pa jo bo stehthal in dal denar ter odkupni blok.

Kravcar je bil pripravljen uslužno napraviti, hkrati pa je Florjančič obujbil, da bo kravo

plačal po najvišji odkupni ceni.

Dva dni kasneje je odkupovalec Florjančič izročil 18.200 dinarjev in ji povedal, da je krava tehtala 320 kg in da jo je lahko zaradi slabe kvalitete plačal le po 60 dinarjev. Odkupnega bloka ji ni izročil, ter je z njim napolil v pisarno KZ. Uslužbenka pa je na podlagi kopija odkupnih blokov ugotovila, da je bila krava težka 329 kg in

da je pozabil doma.

P.

Vsak mesec: 2,5 milijona za izvoz

Lesno predelovalno podjetje Metlika ima dva obrata: lesno predelovalnega na Suhorju in mizarškega v Gradcu. Suhorški obrat se vse bolj usmerja v proizvodnjo končnih izdelkov. Izdeluje okrogle in kotne police in držale za copice ter rezan les. Večji del proizvodnje, na mesec za približno 2 milijona in pol vrednosti, izvaja v Novi in da bilo zato morali odgovoriti ljudje bolje prisluhnuti željam in potrebam kraja in ljudi. Sklenili so, da bodo s protostoljnim prispevkami kupili televizijski sprejemnik, ki bi bil lahko namenčen v soli. Volvici so zahtevali, naj bi Kmetijska zadruga v Kostanjevici redno kontrolirala molnost. Predlagali so, naj bi kaj prišel kak matrični strokovnjak iz občine, ki bi ljudem svetoval, kakšne kulture naj bi sejali.

Glede šole so bili vsi mnjenja,

odkupljena po 90 din kg. Tako je Florjančičeva zvedela, da je bila ogoljufana za 10.410 dinarjev. Odkupovalec Kravcar je je kasneje priznal, da si je prizvolil 10.410 dinarjev, dodal pa je, da je bila krava prodana po takšni ceni po njegovih zaslugih in da sta si denar razdelila z Jankom Predovičem, prevezalemec živine za podjetje Mesnina iz Škofje Loke. Za slilno dejanje je bil pred dvema letoma Kravcar že kaznovan z zapornim.

Tudi Jože Pižmo, ki je prav tako doma iz Starega trga kot Kravcar, je trgoval na nedovoljen način. Avgusta lani sta

odkupljena po 90 din kg.

Tako je Florjančičeva zvedela, da je bila ogoljufana za 10.410 dinarjev. Odkupovalec Kravcar je je kasneje priznal, da si je prizvolil 10.410 dinarjev, dodal pa je, da je bila krava prodana po takšni ceni po njegovih zaslugih in da sta si denar razdelila z Jankom Predovičem, prevezalemec živine za podjetje Mesnina iz Škofje Loke. Za slilno dejanje je bil pred dvema letoma Kravcar že kaznovan z zapornim.

Zadruge pa tudi druge gospodarske organizacije naj bi ne

zaposlovali ljudi, ki so neponavljali ali kakorkoli škodili svojemu ali drugemu delovnemu kollektivu in posamezniku, na takih delovnih mestih, kjer lahko spet sleparje, posebno pa

ne na delovnih mestih, kjer bo

imeli opravka z denarjem!

Mar si bodo zadruge s takimi

službeništvji dvigale ugled in

spoznavanje med članji? Pred ta

točko v sleparji, se je treba za

vojnih skupin koristiti pravčasno

zavaroči.

P.

Zadruge so bili prizvoljeni

za delovne mestne skupnosti.

Prejšnji tened je bil popolnjen s pomembnimi dogodki, v katerih so se zrealili spet novi dosežki pri materialni krepljivosti družbe in razvoju novih odnosov. Tovariš Tito je potoval po Srbiji in govoril na velikih zborovanjih v Kruševcu in Boru. Zvezni izvršni svet je na svoji seji pred tednom sprejel načrt zakona o zavarovalnih zavodih in njihovem združevanju, načrt zakona o podjetjih za ceste, odlok o finansiranju televizije in še več drugih predpisov. V tem tednu se je sestal tudi odbor Zvezne ljudske skupščine za družbeno nadzorstvo. Kronska dogodkov v minulem tednu pa je bilo zasedanje Zvezne ljudske skupščine, na katerem je bilo sprejetih nekaj zakonov in ukrepov, pomembnih za nadaljnji uspešen razvoj naše socialistične skupnosti.

Tovariš Tito je na zborovanjih v Kruševcu in Boru pojasnil pomen pripravljene konference na sestank šefov neangažiranih držav. Govoril je o velikem napredku, ki ga je Jugoslavija dosegla v povojnem času. Tako je med drugim omenil, da se je povečala industrijska proizvodnja za 4,5-krat. Posebej se je zaustavil tudi pri težavah, ki spremlijo uspešno

izvajanje novega gospodarskega sistema. Pri tem je naglasil, da posamezniki, gospodarske organizacije in komune in težnji po lastnemu napredku nikoli ne smejte pozabiti na koristi vse Jugoslovanske socialistične skupnosti.

Bor je prejšnji tened slavil dvojni praznik: obisk tovarša Tita in začetek obratovanja več novih objektov v okviru rudarsko-topličnega bazena. Tovariš Tito je posebno izročil obratovanju nove gigante in toplo čestital kolektivu Bora, ki je letos namesto 30.000 ton bakra, kakor v letu 1948, dal skupnosti 55.000 ton te dragocene kovine.

Z zakonom o zavarovalnih zavodih in njihovem združevanjem, čigar načrt je sprejel Zvezni izvršni svet, se organizacija službe izpolnili in vskladi z razvojem družbenega in gospodarskega sistema. Po načrtu zakona o podjetjih za ceste se tudi na tem teritoriju uvaja delavsko samoupravljanje in samostojno finansiranje ter zagotavlja sodelovanje politično ter teritorialno enot pri vzdrževanju, rekonstrukciji in graditvi javnih cest. Zvezni izvršni svet je na seji prejšnjih četrtih sprejel tudi odlok o finansiranju gradnje televizije. Po sprejetem programu bo izpolnjena tudi oprema televizijskih središč v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, kar nas navdaja z obeti, da bomo kmalu lahko gledali kvaliteten, tehnično dognan dejanje televizijskih spored.

Ze nekaj časa stalno zasedajo podobori odbora Zvezne ljudske skupščine za družbeno nadzorstvo, ki sistematično proučujejo vloge glede nepravilnega koriščenja družbenih sredstev, slabega gospodarjenja in drugih škodljivih pojavov. Na seji odbora pred nekaj dnevi so poudarili, da število vlog hitro naraste. V tej zvezi se je pokazala potreba po ustavnovitvi strokovnih komisij za sistematično obravnavanje posameznih primerov.

V petek se je sešla Zvezna ljudska skupščina. Sprejeta je poročilo o gibanju

RAFAL IZ ZASEDE

V nedeljo, 18. junija, bodo ob 8. uri zjutraj obnovili spomenik na Vodenicah nad Kostanjevico.

Bilo je prav lepo junijsko jutro, ko se je pred štabom Zahodnodelenskega odreda v Žumberških Dragah postrojila četa starih gorjanskih partizanov. Komandant odreda Dušan - Anton Kambič se je hotel sam prepricati o položaju na severnih pobočjih Gorjancev. Iz čete si je izbral najboljše borce, prekajene v borbah, in dobre poznavalce gorjanskih poti. To so bili: Anton Tomšič, Kostja Cvirk iz Apnenika, Janez Remšnik iz Oštrica, Franc Colarič - Pilat iz Podbočja, Jože Umetič - Suštar iz Kostanjevice in Zlobko iz Skopice.

Jože Zamlijen-Dreječ:

Javorovico, Ban in se ustavila na Ržičeh. Pot je bila dolga in naporna. Utrujeni, vendar veseli in zadovoljni, da so jih povod sprehajali kot dobre, stare znance, da so se njihove bežnice napolnile z važnimi

podatki, so posedli. Gospodarji je prinesel napitek, ki so ga z veseljem izplili. Kot obvezni so zapeli partizanske pesni. V dolini so si odzvanjali zvonovi opoldansko pesem. Vroče junijsko popoldne je pomirilo naravo, le tu pa tam se je oglasila kokoš s svojo drežnjavo napovedjo.

Pot Dušanove četice je bila še dolga - tja do vsiljene nemške meje. Popili so zadnji napitek in se odpriavili na pot. S pesmijo in šalamami so šli po kamenitih stezi z Ržič proti Vodenicam.

prvih mesecev borbe so obljali negibni.

Beli mitraljez ni odnehal. Ostali trije borce: Pilat, Suštar in Zlobko so hoteli najti boljši zaklon. Preskočili so verejo med cistino in gozdom ter tam hoteli poiskati položaj, da bi vsaj malo maščevali žrtve. Izdajalski rafal je stri roko Pilatu, Zlobka pa onospesobil za bombu. Neposkodovan je ostal Suštar. Puška proti mitraljezu in še petim oborožencem, poleg tega pa še dva ranjenca, je onemogočila povračilo. Beli so v dolini praznovani. Komandan Dušana s tremi borgi so vozili po vaseh in v svoji ihти in strahu onečaščali njihova mrtava trupla. Prav to nečloveško dejanje je kazalo na njihovo posurovelost in nestručnost.

Vest o padcu komandanta in treh starih borcev je žalostno odjeknila med partizani. Ni jih omrtiljala, temveč le potrdila njihovo vero v pravico borbe. Ojeklenila je borce in jih poginala v nove borbe, da manjšujejo ljudi, ki so dali svoje življenje za srčno delovnega ljudstva.

Komandant Dušan - Anton Kambič, Belokranjec, je bil odličen borec, do skrajnosti pravilen in človeški. Cepav v predpravski Jugoslaviji orožnik, je vedel, kaj si ljudstvo želi in kaj je njegova pravica.

Ze v zgodnjem pomladu 1942 je s celotno orožniško postajo prišel v popolni bojni opremi iz Kostanjevice in se javil v službo ljudstvu. Vse njegovo delo in življenje v partizanah je bilo tako revolucionarno, človeško in pravico, da je bil položaj, ki ga je dobil, le nujnost.

Vsi ostali borce so bili sinovi Podgorcev, tistih ljudi, ki so vedeli, kaj je izzemanje in izkorisčanje, ki so vedeli, kod vodi pot do tistih, ki si prostovoljno vero in postavo.

Tem junakom bomo 18. junija ob 8. uri zjutraj obnovili spomenik na Vodenicah nad Kostanjevico.

Javorovica nas pričakuje!

Krajevna organizacija rezervnih oficirjev in podoficirjev v Sentjerneju bo počastila 20. obletnico revolucije s PARTIZANSKIM POHODOM v vas Javorovico v nedeljo, 18. junija 1961. Zbor ob 8. uri popoldne v Pleterjah pri samostanu. Pred spomenikom padlih borcev 4. bataljona Cankarjeve brigade bo komemoracija, nato pa tekmovanje v strelijanju.

Prireditelj vabi na partizanski pohod tudi vse preživele borce Cankarjeve brigade in drugih enot, kakor tudi člane mnogih organizacij, LMS, ZROP in Zvezde borcev. Na Javorovico, kjer bo poskrbljeno za okrepljanje v pijačo, lahko prideš z Drčo tudi z avtomobilom!

Pridite - gostoljubna Dolenjska vas vabi na Javorovico!

Srečanje kozjanskih borcev na Močniku

Organizacija ZB v Artičah si je zastavila veliko nalogo: v počastitev 20. obletnice vstaje bojnega dneva leta 1941.

Na predverje proslave bodo v Močniku prižgali taborne ognje,

odkritje spomenika in improvizirani napad na aktivista pa bo naslednji dan ob 14. uri popoldne.

Delež Jovez borcev v Artičah je zelo uspešno, ker se odbor in članstvo zavedata svojega družbeno-političnega poslania. Odbor skrb tudi za zdravje svojih članov in jih pošilja v zdravilišča, nudi pa jim tudi denarno pomoč, če je to potrebno. Prav tako skrb odbor za starše in otroke padlih borcev. Člani odpora so zelo delavnji in sodeljujejo tudi v ostalih organizacijah. Zbirali so tudi prispevke za alžirske otroke in so kar dobro izkazali. Martin Zupančič

Ko so v gojem redu prišli do vodenjaka med Ržičem in Vodenicami, da bi se odzjevali, je zaropotalo. V junijski opoldanski mir je zalajal mitraljez. Belogradistična zaseda nad potjo je to pot zadevala v črno. Po prvem rafalu so oblasti Dušan, Kostja, Janez in Remus. Zadnji trije v gojem redu so poiskali zaklon, toda borbe ni bilo mogoče sprejeti. Tako nemaden zahrbni napad iz bližine dvajsetih metrov je zmedel borce, posebno še zato, ker so jim na Ržiču zatrevali, da že dolgo ni bilo belih vasi. Vedno previdni in prekaljeni borce Dušan je nasedel brezkrbonosti. Stirje borcev iz

NAJBOLJŠI: Irča vas-Brod, aktiv v IMV in učiteljišče!

V nedeljo dopoldne je Franc Sladič, predsednik obč. komiteja LMS v Novem mestu, razdelil predstavnikom najboljših mladinskih aktivov nagrade za tekmovanje, ki je bilo razpisano v čast 20-letnice revolucije in zaključeno ob dnevu mladosti. Komisija je med prizadetnimi in poživitvenimi aktivti posebej izbrala tri najboljše, nagradila pa vseh 17 aktivov, ki so sodelovali v tem uspešnem tekmovanju. Prvo nagrado - električni gramofon - je dobil aktiv LMS Irča vas-Brod, drugo nagrado - mrežo za odbojko z žogo - aktiv LMS v tovarni IMV, tretjo nagrado (zgora, badminton in kolektivni knjig) pa aktiv na učiteljišču. Kulinarne nagrade so dobiti aktiv Žužemberk, Irči vas, Smarješki Toplic, ESS, Mladinski klub v Novem mestu, Dol Toplič, aktiv osnovne šole v Mirni peči, v Industriji obutve, PTT, Stražavata vas, Luben, Podturen, Parketarna Straža, Mesarija v Novem mestu, Sentjernej, Zabja vas, aktiv LMS v tovarni NOVOLES (Novo mesto) in aktiv na novomeški gimnaziji. - Cestitamo!

Smrt mitraljezca Kotarja

(Nadaljevanje in konec)

Vzela sva knečko cizo na dve kolesi, odlomila zadnjo stran, prednjo pa obložila z opeko. S seboj sva vzela rezervoar puškomitraljez in bombe. S tovariši sva se poslovila. Cudno, nis mi bil hudo, čeprav sem bil prepričan, da ne prideva več živa nazaj.

Iznadena sva zdrolila proti nemškemu gnezdu. Preden so

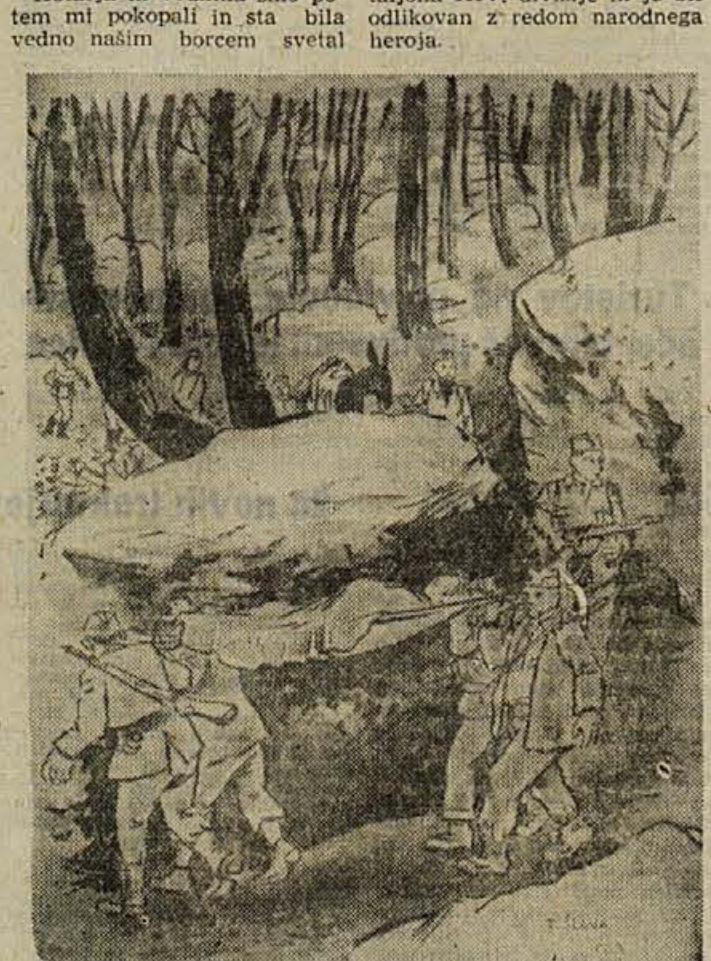
poslali tri nemške bluze, da so si iz njih naredili kape.

Proti večeru so nas zamenjali na položaju. Vzel sem patruljo in odšel gledat, kaj je s Kotarjem in vodnikom. Že v Malem Osojniku smo zvedeli, kaj se je zgodilo z njima. Kotar in vodnik sta zadrževala Nemce in bele, da smo se mi laže prebrali. Ko sta videla, da smo uspeli, sta se dvingila in hotela za nami, vendar sta bi-

oficirji so kleli in podili vojake, naj ga že uničijo. Klub ranjeni nogi se je Kotar obratil na vse strani. Ko je začutil, da mu hoče sovražniki priti za hrbelj, je ustrelil v tisto smer. Ta boj smo slišali tudi mi pod Velikim Osojnikom. Po dveh urah mu je zmanjkalu muničije. Uničil je mitraljez in ga vrgel med Nemce. Ti so misili, da nima več s čim strelijeti. Skočili so proti njemu, pa jih je 5 podrl s pištolj, nato pa vrgel še dve bombe. Zadnji boj v pištolj je prihranil zase. Nemci se se mrtvemu niso upali približati. Njegovo smrto so dragi plačali, saj je pobil kar 17 zelencev, 20 pa jih je ranil. Vodnik pa jih je 6 ubil in 2 ranil. Ko je prišel do mrtvega Kotarja nemški oficir, je pred njim salutiral in se odkril. Oba so prenesli na pokopališče v Malem Osojniku in so ju hoteli častno pokopati, a niso imeli časa. Nemški oficir ju je postavil za vzhod svojim vojakom, rekoč: «Ce bi imela Nemčija take vojake, bi zavzela ves svet!» Izstrelili so tudi častno salvo. To pa je bil ničesar všeč in so godrnil, zakaj taká ceremonija zaradi dveh padlih komunistov.

Ko smo mi prišli na Mali Osojnik, smo prvič našli naše borce neoskrnjene, to pa po začetku nemškega oficirja, ki je tem pokazal, da je vseeno boljši od naših domačih klavcev. To so nam pripovedovali domačini, ki so izvedeli od borcev, kaj je bilo težko zadeti. Nemški

vzgled. Zlasti mi je bilo težko zaradi Kotarja. Veden sem, da so mu bili 1943 ubili sestro, ki je bila aktivistka, njegov brat pa je padel kot komandan taljonu XIV. divizije in je bil odlikovan z redom narodnega heroja.

France Slana: PRENOS RANJENEGA PARTIZANA

ZA DAN BORCA
CESTITA KOLEKTIV
SOBOPLESK - BLED
IN PRIPOROČA
SVOJE USLUGE!

Tovarna verig
LESCE PRI BLEDU
izdeluje:
• vijake, zakovice,
• členike,
verige:
• elektrovarjene,
• patentne in kovane

Bukovčevi mami iz Semiča v pozdrav

Ze več mesecov smo vedeli, da je Bukovčeva mama bolna ter da jo dr. Lojze Mihelčič dobesedno trga iz objema smrti, vendar je hudo odjeknila vse, da je Bukovčeva mama prejšnji teden umrla.

Rojena je bila 1. 1880 v Plutovici, ali pa domača v Jakopinovici hiši na Crešnjevcu. V 17. letu starosti se je poročila z Ivanom Bukovcem, posestnikom iz Semiča, ter mu rodila 12 otrok, od katerih žive še dva sina in pet hčer.

Že pred vojno je bila Bukovčeva hiša zbralische naprednih ljudi. Od 1941 dalje pa je dala hiša vso pomoč našemu pokretu in je bila eno izmed njegovih zarišč v Semiču. Ob kapitulaciji Italije je v njeni hiši zvrstila prehodna postaja za vse ranjence, ki so bili pripeljani sem iz raznih krajev Slovenije.

Tukaj so bili postreženi s čajem, vinom, žganjem ter hrano, se spočili in bili zopet pripravljeni za naporno pot proti Bulecam na Vlaško oz. v bolnično Crešnjevec. Nosteči partizan - ranjencev se še dejavno spominja skrbne Bukovčeve mame in njenih hčer. V njeni hiši je bila med NOB tudi etapna postaja za angleške ameriške letalce, ki so padli

1944 odpeljal z avionom živ s svoji pravi mami. Skrbela je zanj kakor za svojega sina.

Kakor je bila pridna, delavna in skromna, tako je tudi tih zatisknila oči in se poslužila z zdravljenjem. Naj je bo lahka domača zemlja, katero je tako

se zavedli, je Kraševci kosi z mitraljezom in tudi moje bombe so opravile svoje. Glasno tulec so sovražniki ubrali po cesti, na položaju pa postavili tri mrte. Cizo sva spustila po hribu navzdol proti nemškima tankoma. Tankisti so misili, da smo na njih spustili mino in so jo hitro popihali. V tem trenutku so za nama pridržali, da smo se mrtvi. Iz tovarni, nato smo skupaj udarili proti točki, ki smo jo hoteli zasesti. Spet smo iznadili sovražnika, ker nas ni mogel videti skozi grmovje. Zlahkoto smo ga prepodili. Zdaj smo bili gospodar situacije mi! S Kraševcem sva se spogledala in nasmejala. Oba sva bila srečna...

Kotar je nadaljeval z borbo.

Imel je se zabolj vodnikije in

cel vojaški kotel kuhanega

mesa, nekaj hlebov kruha in

za vsakega dva deci vermuta,

ki smo ga zaplenili v Zdenki

vasi. Mi smo jim v zameno

la takoj ranjena. Kotar je imel

desno nogo prestreljeno, vodnik

pa levo. Virga sta se v

zaklon in tolka po Nemcih.

Vodnik je zbolel, kar so

zavzela vse svet!

Izstrelili so tudi častno salvo.

To pa je bil samo pognal kroglo v glavo. Bil je skojevec,

domača iz Brezovice pri Suhorju

v Beli krajini. Žal, ne vem, ka

ko se je hrabri fant pisal.

Kotar je nadaljeval z borbo.

Imel je se zabolj vodnikije in

cel vojaški kotel kuhanega

mesa, nekaj hlebov kruha in

za vsakega dva deci vermuta,

ki smo ga zaplenili v Zdenki

vasi. Mi smo jim v zameno

la takoj ranjena. Kotar je imel

desno nogo prestreljeno, vodnik

pa levo. Virga sta se v

zaklon in tolka po Nemcih.

Vodnik je zbolel, kar so

zavzela vse svet!

Izstrelili so tudi častno salvo.

To pa je bil samo pognal kroglo v glavo. Bil je skojevec,

domača iz Brezovice pri Suhorju</p

Mladinska nogometna reprezentanca Slovenije trenira v Novem mestu

Od 17. do 28. junija bo na stacionu trenirala slovenska mlađinska nogometna reprezentanca, ki se pripravlja za državno prvenstvo.

Nogometna zveza Slovenije se je odločila za trening v Novem mestu predvsem zaradi populiranosti nogometa pri nas. Repre-

zentanca bo v času bivanja v Novem mestu igrala tudi nekaj prijateljskih tekem z domaćimi moštvi.

Reprezentanco sestavljajo najboljši mladinci nogometni.

Slovenska mlađinska reprezentanca je v tem letu želela vrsto lepih uspehov, saj je v Beogradu pre-

tevno uvrstila v finale državnega prvenstva.

V soboto, 10. junija popoldan, je na travniku pod trebenjskim gradom tudi ob avtomobilski cesti nenašlo zrastlo naselje Šotorov. Slaba vremenska napoved ni preplasila tabornikov, ki so se zbrali iz sedmih mlađinskih enot, da se drugi dan pomerijo v tradicionalnem taborniškem mnogoboru.

Dolgo vrsto let so bili novomeški taborniki v mnogoboru brez konkurenčne. Sele lani so se prvič uveljavile tudi druge enote iz Mlađinske. Letoski mnogobor pa je pokazal, da so se sile te-

zejo izenačile. V osmih kategorijah si je kar pet različnih enot priborilo prvo mesto in s tem zagotovilo udeležbo na republiškem mnogoboru avgusta v Koperu. Tekmovanje je že ekipo. Prva v posameznih kategorijah so postale:

Moški — A skupina: Trebnje 65,37 točk, B skupina: Crnomelj 63,65 točk, C skupina: Novo mesto 66,23 točk.

Zenske — A skupina: Novo mesto 62,07 točk, B skupina: Sevnica 58,98 točk, C skupina: Crnomelj 51,56 točk.

Medvedki: Novo mesto 77,96 točk.

Cebelice: Brežice 82,39 točk.

Vzpostavljeno s tekmovanjem v taborniškem mnogoboru je okrajna zvezda tabornikov sodelovanjem okrajne zvezde Ljudske tehnikе letos prvič uvelja tekmovalce v tehničnih panogah, ki ustrezajo taborniškemu programu.

V soboto popoldne je tekmovalna komisija pregledala fotoreportaže o delih petih tekem. Tri etapi so predložili tudi izdelana ročna dela.

Dve etapi sta tekmovalci v signalizaciji z lučjo in v postavljanju bivaka za dve osebi. Komisija je bila posebna zadovoljna z izdelavo bivaka. Tekmovanje v panogah Ljudske tehnikе se bo nadaljevalo in bo komisija določila zmagovalca po pregledu letošnjih taborov, raznih taborniških izumov in izdelanih čolnov.

V soboto zvečer se je ob tabornem ognju zbral poleg tekmovalcev tudi precej domaćinov. Klub slobemenu vremenu je med tekmovalci, ki jih je bilo s članom podprtih zadrug, organiziral srečanje z zmagovalcem po pregledu letošnjih taborov, raznih taborniških izumov in izdelanih čolnov.

Takih tekem si ne želim več!

Posebno pa ne želim na igrišču slediti take igralce, ki se stalno prerekajo s soigralci in sodnikom ter poraza ne znajo prenesti športno.

Na tem mestu je potrebno tudi igralcu Elana opozoriti, da se mora vsako športno srečanje tudi športno končati in da je treba nasprotovati tudi pozdraviti.

Nogometari, bodite predvsem sportniki!

BOREC : ELAN 2:1 (1:1)

V nedeljo sta se srečali domaći moštvi v tekmi za Cup Jugoslavije, ki se je končala z 2:1 (1:1) Borca. Borec si je tako pridobil pravico igrati naprej in se je v sredo srečal z Belo krajino.

Ce bi hoteli opisati to tekmo bi lahko trdili, da tako slabe in nezanimive tekme še nismo gledali.

Eno in drugo moštvo je igralo brez povezave. Igrali so bil neisciplinirani, posebno nekateri igralci Elana. Prvi so preko mitrovke poveli v vostenko Elana, nato pa so igralci Borca zaigrati dolgi dometi in izenčeni.

Vodilni gol pa je dosegel Borec v drugem polčasu.

Takih tekem si ne želim več!

Posebno pa ne želim na igrišču slediti take igralce, ki se stalno prerekajo s soigralci in sodnikom ter poraza ne znajo prenesti športno.

Na tem mestu je potrebno tudi igralcu Elana opozoriti, da se mora vsako športno srečanje tudi športno končati in da je treba nasprotovati tudi pozdraviti.

Nogometari, bodite predvsem sportniki!

KZ Brežice — pokalni zmagovalec

Pokalno tekmovanje v portorožnem mnogoboru je okrajna zvezda tabornikov sodelovalnjem letos zvezde Ljudske tehnikе letos prvič uvelja tekmovalce v taborniškem programu.

V soboto popoldne je tekmovalna komisija pregledala fotoreportaže o delih petih tekem. Tri etapi so predložili tudi izdelana ročna dela.

Dve etapi sta tekmovalci v signalizaciji z lučjo in v postavljanju bivaka za dve osebi. Komisija je bila posebna zadovoljna z izdelavo bivaka. Tekmovanje v panogah Ljudske tehnikе se bo nadaljevalo in bo komisija določila zmagovalca po pregledu letošnjih taborov, raznih taborniških izumov in izdelanih čolnov.

V soboto zvečer se je ob tabornem ognju zbral poleg tekmovalcev tudi precej domaćinov. Klub slobemenu vremenu je med tekmovalci, ki jih je bilo s članom podprtih zadrug, organiziral srečanje z zmagovalcem po pregledu letošnjih taborov, raznih taborniških izumov in izdelanih čolnov.

Takih tekem si ne želim več!

Posebno pa ne želim na igrišču slediti take igralce, ki se stalno prerekajo s soigralci in sodnikom ter poraza ne znajo prenesti športno.

Na tem mestu je potrebno tudi igralcu Elana opozoriti, da se mora vsako športno srečanje tudi športno končati in da je treba nasprotovati tudi pozdraviti.

Nogometari, bodite predvsem sportniki!

ROKOMET V BREŽICAH

V predzadnjem prvenstvenem rokometnem tekmu je v Brežicah gostoval novi republiški prvak Občina Ljubljana. Renomiranega gosta so domaći pričakivali z malo upanja na boljši rezultat. Ekipa iz Brežic je močno kujbovala nasprotniku in pokazala eno najlepših iger v sezoni. Rezultat je bil 27:21 (13:12) za Odred.

Tekma je pred približno 300 gledalcem potekala enakovredno in so gostje zmagali le zaradi prečiznega streljanja na domaća vrata.

Vratar Brane Briožnik je pokazal odlično formo, vendar ni bil sposoben neprestanemu bombardiranju. Izreden fini Odred je odločil o zmagovalcu in tako so gostje dobiti 30 tekmovalcev, sledilih z vodnikom.

Za Briožnika so nastopili: Brionik, Orač, Toplisek (2), Smajzel, Sulc (5), Vidmar (7), Tintov (3) in Kneževič (4). Za Odred: Albreht, Narobe, Tintov (1), Vojska (3), Segevič (1), Avsenik (3), Globokar (3), Papež (3), Pavlič (3) in Sever (5).

KEGLJANJE: ZAMIMIVO!

Sindikalno tekmovanje v kegljanju se nadaljuje. Predzadnji tekmovalci so bila 3. srečanja — KGP Prospective (310:142). Kmetijska zadruga: Ljudska potrošnja z 8 zmagami (1599:1522), KGP — 4 zmagi (1497:1437) in Prospective brez tek (1236:1548).

Namreč je potreben tekmovalci nad 30 tekmovalcev, sledilih z vodnikom.

Tekmovalci je sodelovalo nad 30 tekmovalcev, sledilih z vodnikom.

Za Briožnika so nastopili: Brionik, Orač, Toplisek (2), Smajzel, Sulc (5), Vidmar (7), Tintov (3) in Kneževič (4). Za Odred: Albreht, Narobe, Tintov (1), Vojska (3), Segevič (1), Avsenik (3), Globokar (3), Papež (3), Pavlič (3) in Sever (5).

LETNA ŽENA. Povabila me je, naj si ogledam v gredetih razdeljenih prostorjih, kamor je (kdo ve koliko kratek) segal s skrbno roko, poravnila sadjko, izručil plečev in zaračnana umaknila na stezo. Zdela se mi je, da tako delo potrebuje stopkovnjaka, zato sem jo o tem povprašal.

»1959 sem bila na poseben tem čas v Portorožu v srednji tekmovalci v Medlogu pri Celju, kjer smo se marsili.

NAS OBISK

Srečanje na vrhu

Kaj delajo ljudje v tem spomladanskem času, ko se dež in sonce neprestano borita za premog? Čudno vprašanje, ko vsi vemo, da je pričela košnja in da ljudje neprestano ugibajo o pričelku; bo ali ne bo?

Frančišek Cvet iz Zagorice, ki je edina ostanek na tem zemlji bivše Gospodinjske šole v Mali Loki, je vrtnarica in živinoreka hkrati, je povedala, da deževje samo pospešuje plavel in da sama komaj zmori red na gredicah.

»Paradižnikov sadik in rož imamo kljub temu dovolj. Dobro kaže grah, samo bojim se, da ga ne bo riva.«

»Vsi vrtniki so vrtniki.«

»Imam jo rada, ker je moja.«

Največkrat pride v Malo Loko tudi v nedeljo.

Takrat odnese sadike paradižnika in šopke rož v bližnje vasi, kjer jih proda.

»Na nedeljsko delo nisem plačana.«

»Zdaj, ko ste tu že dvajset let, boste najbrž zelo težko zapustiti poklic. Kaj nameravate?«

»Se dve leti mi manjka do pokojnina. Ce mi ne bi slo za to, bi šla od tod.«

Imam najmanjšo plačo med vsemi delavci in delavkami, pri trebenjski kmetijski zadrugi. Ne dobim niti dvajseti tisočakov. Ko sem nekemu odgovornemu uslužbencu to rekla, se je samo namuznil. »Vam bo za pokojnino koristil. Zdaj morem nih pomagati!«

Tako mi res ne ostane družega, kot da delam na vrtnici, še dve leti.

Se dve leti bo pridelovala povrtnino in gojila rože. Kamor bo odšla kot upokojenka, ni hotela povedati.

»Kdo dela, ne potrebuje načrtov, ker nima časa, da bi nanje misili,« se je nasmehnila.

»Oh, pozabila sem vam rokavček z želenjakom... Tu spodaj je. Ne kaže, da bo letos kaj veliko medu. Tudi čebole potrebujejo sončne dneve.«

Srečanja na vrhu je bilo konec. Svede to ni bil politični vrh, niti razgovor v izumetljiveni besedi. Takih srečanj s preprostimi ljudimi doživimo dosti. Nih treba iskati. V dolini in na hribu živijo kot Frančišek Cvet, ki se najmanj dvakrat na dan spusti s vrha (kjer dela) proti svojemu domu.

Vodje šolskih mlečnih kuhinj!

Prvo sadje zori (česnje, jahode, borovnice). Organizirajte še pred zaključkom šolskega leta otroki nabiranje gozdnih sadčev — jagod — in borovnic ter pripravite zdravo pljivo za zimo!

Količine za sokovnik: 15 kg česenj in 35 kg sladkorja do 2,5 loka.

iz 5 kg borovnic in 30 kg sladkorja do 3,5 loka,

iz 5 kg jagod in 30 kg sladkorja do 3,5 loka.

Ce dodamo večjo količino sladkorja, dobimo več soka in ga pred uporabo lahko vodo v razredčimo.

Zavod za napredok gospodinjstva, Novo mesto

getek 23:24). Se tri srečanja zanimivoga tekmovanja v portorožnem mnogoboru se nadaljuje. Predzadnji tekmovalci so bila 3. srečanja — KGP Prospective (310:142). Kmetijska zadruga: Ljudska potrošnja (291:282) in Ljudska potrošnja: KGP (282:281).

—ek

Že tri točke naskoka!

Dele po 7 točk, RTV Ljubljana 6 v Polet 4 točke.

Ker je glavni tekmeč našega lista (Celjski tekničnik) tokrat za točko slabši, se je naš naskok povečal na tri točke. Vrstni red ni doživel večjih sprememb:

1. Dolenski list 119 točk, 2.-3.

Veter 115, 5. Delo 112, 6.-7. Polet

in RTV po 109, 8. Ljubljanski dnevnik

108, 9. TT 99, 10. Slovenski Jadranci 94 točk.

fm

Mal oglasi imajo v domem tehniku zanesljiv uspeh — prepričuje se o tem!

Živžav med golimi stenami

Obisk v novem kandijskem vrtcu — V mesecu družine in gospodinjstva bi se ga lahko spomnila naša podjetja in ustanove in ga pomagala z malenkostimi sredstvi opremiti — Malenkosti, ki pa vendarle niso malenkosti...

Odprila sem vrata učilišče za šolarje. Učiteljica Lavrčeva je prejigrala na naloge, otročad pa je nemirno stopila. Cakali so na malico. Boštjanu in Anki, ki me poznajo, je postalo nerodno in obrnila se v stran. Medtem ko mi je tovarišica pripravljala v njihovem delu, težava in učenje, so jo skoro vsi učenci skozi vrata. Enaindvajset jih je.

Zjutraj ko gredo starši v službo, pridejo v vrtec kar sami, saj so že šolarji! Tu maščevalo, učiteljica skrbi za naloge, otročad za šolarje, učenje in učenost. Med učnimi urami v vrstu imajo tudi dovolj časa za shranjevanje in druge igre. Seveda takrat najživljavejši pridejo na svoj račun. Nekateri se igrajo, drugi pa se radejo pogovarj

69. — V čoln sta naložila svinino, smodnik, prepečenec in še nekaj pušk ter sabelj. Ostalo orožje in smodnik sta zmetala v morje. Z obale so prihajali glasovi Silverjeve skupine. To je bilo opozorilo, nai se ne obirajo. Zadnji je odhajal z ladje kapitan. Spomnil se je, da je med uporno števorko tudi Gray, zato ga je glasno pozval, naj zapusti tolovanje. Molk. Načo so se začuli zamolki udarci in iz prostora za moštvo je plaval Gray; na liču mu je zjajala široka rana. S kapitanom sta skočila v čoln in odvesla k obali.

70. — Tako so srečno odnesli z ladje pete. Colin je bil preobložen in še oseka jem je začela nagajati. Le počasi so napredoval proti obali. Tedaj se je kapitan spomnil, da imajo uporniki na ladji top. In res se je petorica lopovov suka okoli njega in mu slala nepremočljivo odejo, v katero je bil zavit. Posebno spremeno se je sukal Izrael in Gray je dejal: »Izrael je bil Flintov topničar...« Na »Hispanioli« so naravnali top in Izrael je pravkar prinašal topovsko kroglo.

71. — Najboljši strelec v čolnu je bil mr. Trelawney, zato mu je kapitan svetoval: »Ali bi hoteli pihnuti Izraela?« Trelawney je bil hladen kot jeklo. Pregledal je ponivko s smodnikom in nameril. Na ladji so tudi pripravljali na strel. Prav ko je Trelawney sprožil, se je Izrael pripognil in kroglo je zadela upornika, ki je stal za njim. Uporniki so zagnali krlik in vik. In tudi s kopnega so zagnali glasovi. Tam so roparji hiteli na vrat na nos k morju, kjer sta jih čakala čolna. Naši bi bili izgubljeni, če bi jih le-ti prestregli.

72. — Naši so veslali na vso moč in se bližali obali. Ali na ladji so hoteli na vsak način ustreliti iz topa. Trelawney se je klubj pozabivanju colna odločil in ponovno ustrelil. V istem hipu je potel tudi strel iz topa. Ta strel sem slišal tudi jaz na obali, kjer sem se pogovarjal z izpostavljenim Bennom — saj se spominjam. Kroglo je puhnilla nizko nad čolnom. Nihče ne ve, kako se je zgodilo: čoln se je začel potapljal. Na srečo je bila ob obali plitvina. Kapitan in zdravnik sta ostala na nogah, ostali trije so se prekopnicili v vodo.

Dolnji Boštanj - kotlina starčkov

Ko sem obiskal Boštanj, sem zvedel, da v Dol. Boštanju v hiši št. 16 živi Martin Bredula, star 94 let. Sončnega majskoga dne sem ga obiskal. Sedel je na stopnicah pred hišo in se grel. Večkrat sem ga glasno pozdravil, on pa je neprizadet sedel in nemo zrl v neko smer. Prav v tistem trenutku je prišel iz hiše št. 17 Jože Vrtošek. Custerovo je pripomnil, da je možkar na stopnicah od starosti oslepel in oglušil. Mimogrede mi je omenil, da se tudi z njim življenje pojgrava. Dočakal je že 84 let, čeravno si je v Kopi-

tarni pokvaril roko, pri vojakih večkrat prehidal, bratje in sestre pa so mu že zdavnaj posmrli. »Jaz pa živim in čakan ... pa vendar še ne mislim umreti, saj je življenje tako zanimivo in lepo, le več zdravja bi potreboval,« je povedal Vrtošek.

V isti hiši stanuje Amalija Možič, starca 81 let, ki pa je še takoj čvrsta, da lahko opravlja poljska dela. Nisem je našel doma, bila je nekje na njivi.

Potkal sem tudi na vrata hiše št. 20. Za štedilnikom sta sedela zakonca Martin Plaza, star 93 let, in njegova žena Maria, starca 87 let. Prijazno sta me sprejela. Razložili sem jim, namesto mojega obiska in ju zaprosili za krake razgovor. Povedala sta mi, da sta poročena 62 let, v zakonu sta imela 10 otrok, 7 jih živi še danes. Prosesi sem, da mi se kaj povesta. Možkar z osivelj brado se je globoko zamislil. S komolcem si je podpril glavo in počasi povedoval:

»Bogata je moja zakladnica spominov, pa tudi nerazvozanih ugank. Nepojasnjena je tudi uganka, kako to, da sem dočakal tako visoko starost. Moja življenjska pot ni bila rožnata. Celo življenje sem moral močno delati in me je spremjala nehnata skrb za preživljivanje številne doživljave. Doživil sem strahote vojn, bolezni in težkih časov ... Vendar me udarci niso striši. V najtežjih trenutkih življenja nisem nikoli obupaval. Bil sem vztrajen in dosleden. Takratni težki časi so zahtevali takšnega človeka, sicer se je bilo težko prerniti skozi življenje. Spominjam se beračev, ki so hodili po hišah in prosili kruha. Ljudje so bili nekoc bolj skromni, kot so danes. Danes je veliko bolje, ni več beračev in ne lačnih. Tako je prav, tako mora biti!«

»Se počutite star?« sem ga vprašal.

PRIJATELJČKI

NEKAJ OKROGLIH

ZLAT MOZ

»Veš, moj možiček je zlata vreden, imam ga rada kot še nikoli: pristal je na ločitev ...«

LJUBEZEN MED STUDENTI

»Preko tega oglasa prosim Tineta, Mirka, Štefana, Stanka in Fortunata, naj mi oprostijo, ker v soboto ne morem priti na sestank z nobenim. Se namreč poročim. Lepa Ljuba.«

NA MARSIKATEREM SESTANKU

Predešnik: »Spoštovanje tovariša in oba tovariša: otvarjam ta današnji izstanek ...«

VPRASANJE

»Danes me boš torej predstavil svojim staršem. Ali misliš, da bom twoji mama ugašala?«

»Za mama ne vem, za oceta sem pa prepričan.«

DOBRA ZGODBA

Profesor Lipmann je študentom književnosti tolmačil, kakšna mora biti kratka zgoda. Imeti mora štiri osnovne značilnosti: kratkotočno, odnos do vere, socialno potezo, in skromnost. »Sedaj imate pol ure časa

pa napišite zgodbo s temi lastnostmi,« je dejal. Cez pet minut se že oglasti neki student: »Napisal sem!« — »No, lepo, ga je pohvalil profesor. »Preberite!«

»Moj bog!« je vzviknila grofica, »nikar mi ne segajte z roko pod krilo!«

DOMACE »MORJE«

»Kaj pa venomer tiščiš to veliko školjko na ušesa?«

»Saj si bral o cehan letovanja na morju. Vidil, takole pa kar doma in najceneje poslušam sum morskih valov.«

SOLSKA

»No, Peter, kaj veš o gobah? Kdaj najbolj rast?«

»Gobe najbolj rast v dežju, zato imajo vse obliko dežnika.«

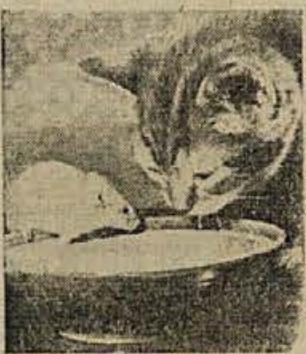
NOVOPOROCENCA

»Draga moja, že ves teden kuhaš samo golaž. Ali ne bi raje skuhal še kaj drugega?«

»Saj bi rada, toda kar kuham, je na koncu zmeraj gozlaž.«

Tineta, Mirka, Štefana, Stanka in Fortunata, naj mi oprostijo, ker v soboto ne morem priti na sestank z nobenim. Se namreč poročim. Lepa Ljuba.«

Gornja slika naj bi prikazala višek koeksistencije med živalimi: mliko in mačko ob isti skledi. Vendar pa doslej kaj podobnega ni v njej nikomur uspelo, ker je naravnim gon pri mačkah nasproti mlismu le prehud, da bi ga lahko kdorkoli obvladal z dresurom. Zato tudi slika ni resnična, marveč je spremena fotografarska montaža, za katere je dobil avtor prvo nagrado na nedavnjem tekmovanju fotografov v Lionu.

— Ce ti moj televizijski spored ne ugaja, pa še ti malo poskusil ...

Tone prosim, ne pojdiva po spodnji ulici, tam straši, poka, poka ...

Bodi po pametna, to so vendar oknice na vodovodnem stolpu, ki želi dolgo udarjajo, pa ne morejo zbuditi ljudi od Komunale!

V nekaterih državah ZDA uvažajo kaznovanje na kraju samem tudi za najhujše cesnosprometne prekrške in nesreč. V Sloveniji se posredno televizijski Republiški sodnički sedi v svoji pisarni od koder je preko televizije v stiku z aferiranim obtočenjem. Televizijske kamere so nameščene na posameznih policijskih postajah vzdolj večjih cest. Sodnik na kratici opravi postopek in takoj občutri krivca (na sliki). Posnetek je iz mesta Dearborn v državi Michigan, kjer so prvi uveli opisani postopek.

V Brežicah straši ...

— Tone prosim, ne pojdiva po spodnji ulici, tam straši, poka, poka ...

Bodi po pametna, to so vendar oknice na vodovodnem stolpu, ki želi dolgo udarjajo, pa ne morejo zbuditi ljudi od Komunale!

— Tone prosim, ne pojdiva po spodnji ulici, tam straši, poka, poka ...

Bodi po pametna, to so vendar oknice na vodovodnem stolpu, ki želi dolgo udarjajo, pa ne morejo zbuditi ljudi od Komunale!

Ultra zvok bo iskal ribe

Ulra zvok — »nadzvok«, ki ga človeško uho ne dojema, je eden najbolj popularnih tudi v Jugoslaviji in vse kaže, da ga bomo zacetli na široko uporabljati, na primer v ribištvu. Ribičem na Jadranu obali kmalu ne bo treba zapravljati časa v iskanju ribnih jat. Ribe bodo uspešno, odkrivali ultrazvočni instrumenti. Opravili so že veliko poskusov, ki so dali izvrstne rezultate. Prej pa morajo strokovnjaki raziskati tako zvano hidroakustično (vodnozvočna) svojstva Jadran — kolikor njegove vode reagirajo na ultra zvok in podobno.

Prav tako bodo v velikem obsegu začeli uporabljati ultra zvok jugoslovanski biologi in zdravniki. Po že določenem

programu bodo raziskali tudi vpliv ultra zvoka na beljakovine in presnavljajne procese. Izdelali bodo postopek ultrazvočne dezinfekcije vode, kar bi znatno olajšalo prizadevanje, da se odpravi onesnaževanje rek z odpadnimi vodami. Načrtovano bodo raziskati pomen ultra zvoka na organske snovi v vodi, zlasti na bakterije, potem pa tudi na neorganiske.

Doslej so jugoslovanski strokovnjaki objavili doma in v inozemstvu že okrog petdeset izvirnih razprav s področja uporabe ultra zvoka. Vsa velika jugoslovanska podjetja že imajo ultrazvočne naprave za kontrolo proizvodnih procesov.

Komandirji čet XV. novomeške brigade: Miha Oštr, Jože Berger, Franc Romih in Ivan Avpič

Naša norma: VSAK DAN 260%!

»Komandirji čet XV. novomeške MDB Vinka Simončiča-Gašperja. Res je. Zadovoljni smo. Vsak dan presčemo normo. Včasih dosežemo več kot 260 odstotkov. Smo najboljša letašča brigada na avtomobilski cesti. Bili smo se posebej pohvaljeni in smo dobili prehodno zastavo glavnega štaba mladihinskih delovnih brigad iz Kumanovega. Kot so mi povedali brigadirji, hočemo še naprej obdržati prehodno zastavo. Domov se moramo vrniti kar z najlepšimi uspehi. Načem na delovnemu ljudstvu hočemo dokazati, da smo izpolnili obljube, ki smo jih dali pred odhodom na delovno akcijo.«

Za čet XV. novomeške MDB Vinka Simončiča-Gašperja: IVAN HOCEVAR

m. Jasn: NEVIDNI GOSPODAR

Pokazala je Chupu listek in pismo v zaprti kuverti. Chup je najprej prebral listek:

»Draga deklica! Grem na važen sestanek. Zdi se mi, da me čaka veliko dela. Drugega ti ne morem povedati. Toda naj se zgodidi kar koli, ne bodi v skribeh. Toda naj se ne vrneš do polnoči 19. aprila ali če doltuješ ne boš nicesar slišala o meni, odnesi tole pismo najinemu prijatelju Chupu. Tvoj Al.«

Chup je živeno odpril kuverta, na katere je bilo njegovo ime. V nji je našel tudi listek:

»Danij! Ce prejmete tole pismo, pohitite s četo vaših najboljših biritev v Fallendon Street št. 112. Preiščite vso hišo in če me boste našli živega v kaki kleti ali tajnem skrivališču, se zahvalite bogu, da vam je ohranil prijatelja, ki vas je resil največje nesrečo na svetu — dolgočasna življenja. Ce je treba, pođite vse dobro, da me najdete. Storite to na moje stroške. Plačam vse dvakrat. Angel.«

Angel je vprašal: »Preberi to pismo, kar vam bom povedal. Pred nekaj meseci je zginil moj sin, star deset let. Ne bom vam na dolgo in široko razlagal vse afere. Prejemam sem izsiljevalna pisma, se skušam pobroti z ugrabiči, omahoval med policijo in njimi ... — skratka: po dveh tednih so ga našli mrtvega ...«

Wailead glas se je zatrezel. Angel je molčal.

»Saj poznate zadevo z Lindbergom sinom. Morda ste slišali tudi o moji, čeprav o mojem otroku časopisi niso tolko pisali.«

Angel ga je vpraševal: »Kaj je vprašuje pogledal, kar da hote od Waileada slednjič že zvedeti, kaj ima on, Angel, opraviti s to storjivo.«

Wailead je natočil kozarec in nadaljeval z enoličnim glasom:

»Obvezno bi bilo, če bi vam razkladal vse potankosti. Zapri so dvajset raznih sumljivih tipov. Toda nobeden od njih ni črnih niti besede, ki bi izdala ubijalca. Nekaj so jih tako spustili, druge obsoledi ... Toda pri načrtu gangsterjev vplivne ljudje: politiki, finančniki, industriale, magnati. Policija je sprito vseh teh skrivilih s bil brez modri. Tako so nazadnje vse osumljence izpuščili zaradi pomanjkanja dokazov. Brayan, glavni inšpektor newyorské federale policije, je bil prepriziran, da so ti tipi imeli svoje prste pri ugrabitvi in uboji. Se sedaj trdi, da so krivci stali pred sodiščem. Toda tudi Brayan je bil brez moči, kot drugi. Videl sem jih, kako so nejasnej zapuščali sodišče. Ce bi imel takrat revolver, bi streljal vane.«

Angel je živčno mečkal med prsti cigareto. Slutil je, kam pelje ta pogovor.

Wailead je vzdihnil in nadaljeval:

»Vidite, jaz sem že star. In nikoli v življenju se nisem kral. Zato sem prilep po vas. Vem, kaj vse ste že naredili. Vem tudi, da delo, ki vam ga nalagam, presega človeške moči. Morda bo to vaša zadnja avantura, zadnji doživljaj. Newyorskim gangsterji so nevarnejši kakor vas Scotland Yard in manj sentimentalni od Dany Chupa, verjemite mi! Toda jaz imam denar. Več denarja, kot ga sploh morem potrošiti. Tudi nimam nikogar več, da bi mu zapustil, kar sem zaslužil. Dobili boste vse, kar je potrebno, da uresničite moj načrt. Denarne ovire torej sploh niso. Sta pa dve drugi st